

پیکان مسجدی

گلدسته‌های مسجد، مناره‌ها، گنبد و صدای اذان در سه نوبت از شبانه روز، از وجود مسجد در میانه شهرها خبر می‌دهد. اما در زمانه کنونی به دلیل قد کشیدن ساختمان‌های مسکونی، شرکت‌های تجاری و بانک‌ها، جایگاه مسجد به حاشیه رانده شده و در هیاهوی صدای ماشین‌ها و صنایع، صدای اذان را ضعیف و یا اصلاً نمی‌شنویم و در تکثیر بردها و تبلیغات نشان مسجد را نمی‌یابیم. بنابراین شایسته است هیئت امنای مسجد با همکاری مسئولین دولتی برای مساجد تابلوهای راهنما و علائم هدایت‌گری طراحی و نصب کنند که عموم را به مسجد راهنمایی کند. نصب بردها و تابلوهای راهنما در کنار برنامه‌های کاربردی که اقتضای جهان رسانه‌ای امروز است می‌تواند در شاخص‌سازی مسجد در معماری شهری موثر باشد:

ایده

استفاده از پیکان و یا تابلوی ویژه جهت آدرس دهی عموم به مسجد؛ مسجد نمایی

مسئله

نمایان نبودن مساجد در برخی موارد و تحیر مومنین

شرح ایده

کم نیستند مساجدی که یا مناره ندارند و یا گلدسته‌هایشان در هیاهوی شهرسازی نوین مخفی مانده و لذا مومنین جویای مسجد در یافتن اینگونه از مساجد دچار زحمت می‌شوند. برای رفع این نقیصه می‌توان از موارد زیر بهره جست:

۱. استفاده از تابلوهایی که در ابتدای محدوده‌های شهری واقع شده و برای واردین به آن منطقه اطلاعات ضروری مساجد محل را به ترتیب نزدیکی مسافت (شامل نام مسجد، نشانی مسجد و فاصله آن تا مسجد بعدی و...) بیان می‌کند.

۲. در ابتدای هر کوچه‌ای که مسجد در آن واقع است، تابلویی مانند مورد ۱ واقع شود.

*تذکر: هرچند که در نظام اسلامی مسئول مستقیم اجرای چنین ایده‌ای نهادهای مرتبط هستند لکن در صورتی که به هر دلیل چنین امری واقع نشد، اهل محل خود می‌توانند با صرف هزینه‌ای اندک چنین ایده‌ای را عملی کنند.

۳. استفاده از تبلیغات کف پیاده رو در فواصل مناسب (مثلاً از ۱۰۰ متر قبل از مسجد)، مانند فلش‌ها یا پیکان‌های جهت‌نما که با جلب توجه بیننده نهایتاً منتهی به مسجد می‌شود.

۴. استفاده از نقاشی سه بعدی در:

الف) زمین مقابل مسجد

ب) حیاط و دیوار مسجد (مثلاً مساجدی که حوض یا باغچه ندارند می‌توانند از تاثیر شگرف این هنر بهره ببرند).

بایدها

۱. لزوم جانمایی مناسب تابلوها و فلش‌ها
۲. لزوم دقت در صحت اطلاعات مندرج بر روی تابلوها
۳. لزوم دقت در وضوح تابلوها (شب‌نما بودن، خوانا بودن خط و...)
۴. دقت در زیرپا واقع نگشتن نمادها و تصاویر مقدس (در ایده فلش‌های کف پیاده رو یا نقاشی سه بعدی روی زمین).

زینت‌ها و مستحبات

شب‌نما بودن تابلوها

مصوّر کردن تابلو با استفاده از تصویر یک پسر بچه و یک دختر بچه با عبا و چادر و درج عبارت: "بفرمایید مسجد" همراه با اشاره دستان ایشان به سمت مسجد.

پشتوانه نظری

مقام معظم رهبری (پیام به اجلاس ۱۹ نماز):

۱. دسترسی آسان به مسجد، نیاز ضروری مؤمنان و جوانان و نوجوانان ما است.
۲. پرداختن به آرایه‌های معنوی و ظاهری، وظیفه‌ی همگان است و هر کسی به اندازه توان و همت باید در آن سهمی گردد. مردم، شهرداری‌ها و دستگاه‌های دولتی هر یک در آن باید سهمی ایفاء کنند.